Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2016. gada 7. aprīlī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Muitas savienība un kopējais muitas tarifs — Kopienas Muitas kodekss — Tarifu atvieglojumi — Regula (EEK) Nr. 2454/93 — 74. panta 1. punkts — Preces, kuru izcelsmes valsts ir saņēmēja valsts — Pārvadājumi — Maisījums, kurā ietilpst palmu kodolu eļļa ar dažādu valstu, kurām piemēro vienu un to pašu tarifu preferenci, izcelsmi

Lieta C-294/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgas Finanšu tiesa, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 8. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 16. jūnijā, tiesvedībā

***ADM Hamburg AG***

pret

***Hauptzollamt Hamburg-Stadt .***

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: trešās palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents), kas pilda ceturtās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], M. Safjans [*M. Safjan*], A. Prehala [*A. Prechal*] un K. Jirimēe [*K. Jürimäe*],

ģenerāladvokāts N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretārs V. Turē [*V. Tourrès*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 11. jūnija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *ADM Hamburg AG* vārdā – *H.-J. Prieß* un *R. Stein*, *Rechtsanwälte*,

— *Hauptzollamt Hamburg-Stadt* vārdā – *J. Thaler*, pārstāvis,

— Eiropas Komisijas vārdā – *L. Groenfeldt* un *B.-R. Killmann*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2015. gada 10. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – vācu.

## Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 253, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas 2010. gada 18. novembra Regulu (ES) Nr. 1063/2010 (OV L 307, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Regula Nr. 2454/93"), 74. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *ADM Hamburg AG* (turpmāk tekstā – "*ADM Hamburg*") un *Hauptzollamt Hamburg-Stadt* (Hamburgas pilsētas Galvenā muitas pārvalde, turpmāk tekstā – "muitas pārvalde") saistībā ar paziņojumu par ievedmuitas nodokļa noteikšanu palmu kodolu eļļas sūtījumiem.

### Atbilstošās tiesību normas

*Regula Nr. 2454/93*

3 Regulas Nr. 2454/93 72. pantā ir noteikts:

"Par izstrādājumiem, kuru izcelsme ir saņēmējā valstī, uzskata šādus izstrādājumus:

a) izstrādājumus, kas pilnībā iegūti attiecīgajā valstī 75. panta nozīmē;

b) attiecīgajā valstī iegūtus izstrādājumus, kuru sastāvā ir materiāli, kas nav tur iegūti pilnībā, ja šie materiāli ir pietiekami apstrādāti vai pārstrādāti 76. panta nozīmē."

4 Šīs direktīvas 74. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

"1. Izstrādājumi, kas deklarēti laišanai brīvā apgrozībā Eiropas Savienībā, ir tie paši izstrādājumi, kas eksportēti no tās saņēmējvalsts, kuru uzskata par to izcelsmes valsti. Tie nedrīkst būt nekādā veidā pārveidoti, pārstrādāti, ar tiem nedrīkst veikt nekādas darbības, izņemot darbības, kas vajadzīgas, lai saglabātu tos labā stāvoklī, kamēr tie nav deklarēti laišanai brīvā apgrozībā. Izstrādājumus vai sūtījumus var ievietot noliktavā un sūtījumus var sadalīt, ja par to atbild eksportētājs vai turpmākais preču turētājs un izstrādājumi paliek tranzītvalstī vai tranzītvalstīs muitas uzraudzībā.

2. Uzskata, ka 1. punkta nosacījumi ir izpildīti, ja vien muitas iestādēm nav pamata uzskatīt pretējo; šādos gadījumos muitas iestādes var pieprasīt, lai deklarants iesniedz pierādījumus par atbilstību, ko var izdarīt ar dažādiem līdzekļiem, ieskaitot līguma pārvadājumu dokumentus, piemēram, konosamentus vai faktisku vai konkrētu pierādījumu, kura pamatā ir iepakojumu marķējums vai numerācija, vai jebkuru ar pašām precēm saistītu pierādījumu."

5 Minētās regulas 97.l panta 1. un 2. punkts ir formulēti šādi:

"1. A veidlapas izcelsmes sertifikātu, kura paraugs norādīts 17. pielikumā, izdod, pamatojoties uz eksportētāja vai tā pilnvarotā pārstāvja rakstisku pieteikumu, kam pievienoti citi atbilstoši pamatojuma dokumenti, kuri apliecina, ka eksportējamie izstrādājumi atbilst prasībām, lai varētu izdot izcelsmes sertifikātu (A veidlapa).

2. Sertifikāts ir pieejams eksportētājam, tiklīdz eksports ir noticis vai ir nodrošināts. Tomēr A veidlapas izcelsmes sertifikātu izņēmuma kārtā var izdot pēc tam, kad eksportēti tajā ietvertie izstrādājumi, ja:

a) tas netika izdots eksportēšanas laikā kļūdu, netīšu izlaidumu vai īpašu apstākļu dēļ, vai

b) valdības kompetentajām iestādēm ir pierādīts, ka A veidlapas izcelsmes sertifikāts ir izdots, taču importējot nav pieņemts tehnisku iemeslu dēļ."

6 Saskaņā ar šīs pašas regulas 97.n panta 1. punktu:

"A veidlapas izcelsmes sertifikātus vai deklarācijas rēķinā iesniedz importa dalībvalstu muitas iestādēm saskaņā ar muitas deklarācijas procedūrām."

*Regula (EK) Nr. 732/2008*

7 Padomes 2008. gada 22. jūlija Regulas (EK) Nr. 732/2008 par vispārējo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu laikposmā no 2009. gada 1. janvāra līdz 2011. gada 31. decembrim un par grozījumiem Regulās (EK) Nr. 552/97, (EK) Nr. 1933/2006 un Komisijas Regulās (EK) Nr. 1100/2006 un (EK) Nr. 964/2007 (OV L 211, 1. lpp.) preambulas 6. un 9. apsvēruma formulējums ir šāds:

"(6) Vispārējs režīms būtu jāpiešķir visām saņēmējvalstīm, ja vien Pasaules Banka tās nav klasificējusi kā valstis ar augstu ienākumu līmeni un ja to eksports nav pietiekami diversificēts.

[..]

(9) Šīs preferences būtu jāizstrādā, lai veicinātu ekonomikas turpmāku izaugsmi un tādējādi pozitīvi ietekmētu vajadzību pēc ilgtspējīgas attīstības. Tādēļ saskaņā ar šo režīmu attiecībā uz saņēmējvalstīm būtu jāaptur *ad valorem* tarifi, kā arī īpašie nodokļi, ja vien tie nav kombinēti ar *ad valorem* nodokli."

8 Šīs regulas 5. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

"1. Šajā regulā paredzētās tarifa preferences attiecas uz tādu produktu importu, uz kuriem attiecas režīmi, ko izmanto saņēmējvalsts, kurā ir šo produktu izcelsme.

2. Regulas 1. panta 2. punktā minētā režīma izpratnē produktu izcelsmes noteikumi, kas skar izcelsmes produktu jēdziena definīciju, procedūras un attiecīgās administratīvās sadarbības metodes, ir izklāstītas Regulā [Nr. 2454/93]."

*Regula Nr. 1063/2010*

9 Regulā Nr. 1063/2010 ir pārstrādāti tie Regulas Nr. 2454/93 noteikumi, kuriem ir nozīme pamatlietā.

10 Regulas Nr. 1063/2010 preambulas 3. un 16. apsvērums ir izteikti šādi:

"(3) Dohas attīstības programmas sakarā tika atzīts, ka jaunattīstības valstis labāk jāiekļauj pasaules ekonomikā, jo īpaši ar uzlabotu piekļuvi attīstīto valstu tirgiem.

Tādēļ jāvienkāršo preferenciālie izcelsmes noteikumi un attiecīgā gadījumā jādara tie mazāk stingri, lai izstrādājumiem, kuru izcelsme ir saņēmējās valstīs, faktiski varētu piemērot piešķirtās preferences.

[..]

(16) [..]

Pašreizējos noteikumos ietverta prasība, ka jāiesniedz pierādījums par tiešu transportu uz Eiropas Savienību, un šo pierādījumu bieži vien ir grūti iegūt. Šīs prasības dēļ dažas preces, par kurām ir derīgs izcelsmes pierādījums, faktiski nevar gūt labumu no preferenciāla režīma. Tāpēc ir lietderīgi

ieviest jaunu, vienkāršāku un elastīgāku noteikumu, kura mērķis būtu nodrošināt, ka preces, kuras uzrādītas muitai ar deklarāciju par laišanu brīvā apgrozībā Eiropas Savienībā, ir tās pašas, kas izvestas no eksportētājas saņēmējas valsts un ceļā nekādā veidā nav pārveidotas vai pārstrādātas."

**Pamatlieta un prejudiciālais jautājums**

11 2011. gada 11. augustā *ADM Hamburg* importēja vairākus palmu kodolu eļļas sūtījumus no Kolumbijas, Panamas, Kostarikas un Ekvadoras uz Vāciju laišanai brīvā apgrozībā Eiropas Savienībā. Šīs četras valstis kā jaunattīstības valstis, kurām vispārējo tarifu preferenču sistēmas, kas ieviesta ar Regulu Nr. 732/2008, ietvaros tiek piemērots Savienības apstiprināta vispārējo preferenču sistēma (turpmāk tekstā – "VPS"), par šiem dažādajiem sūtījumiem bija iesniegušas A veidlapas izcelsmes sertifikātus.

12 To pārvadāšanas laikā uz Savienību palmu kodolu eļļa tika iepildīta dažādās transportkuģa tilpnēs. Trijās no šīm tilpnēm atsevišķi tika iepildīti un transportēti sūtījumi no trim dažādām pamatlietā aplūkotajām VPS valstīm. Ceturtajā tilpnē *ADM Hamburg* sajauca dažādus četru pamatlietā aplūkoto VPS valstu izcelsmes eļļas daudzumus.

13 Preču ierašanās Vācijā brīdī *ADM Hamburg* iesniedza A veidlapas izcelsmes sertifikātus, pieprasot visam kuģī iekrautās palmu kodolu eļļas daudzumam piemērot ievedmuitas nodokļa tarifa preferenciālo likmi saskaņā ar vispārējo tarifa preferenču sistēmu.

14 Ar 2011. gada 8. decembra paziņojumu muitas pārvalde ievedmuitas nodokli noteica, nepiešķirot preferenciālo likmi tai sūtījuma daļai, kurā bija eļļas maisījums un kas atradās ceturtajā tilpnē, un nolēma pēdējai minētajai eļļai piemērot ievedmuitas nodokli, kas aprēķināts pēc pilnas tarifa likmes.

15 Pēc tam, kad tika noraidīta administratīvā sūdzība, *ADM Hamburg* cēla prasību *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgas Finanšu tiesa), prasot atcelt 2011. gada 8. decembra paziņojumu par ievedmuitas nodokļa noteikšanu.

16 Savas prasības atbalstam *ADM Hamburg* it īpaši uzsver, ka kopēja eļļas uzglabāšana tās pārvadāšanas nolūkos ir neitrāla no to izcelsmes viedokļa, savukārt muitas pārvalde uzskata, ka tarifa preferenciālā likme var tikt piešķirta tikai izstrādājumiem, saistībā ar kuriem ir ticis pierādīts, ka tie nav tikuši pārveidoti; šādi tas neesot šajā gadījumā.

17 Šādos apstākļos *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgas Finanšu tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai ir iestājušies Regulas Nr. 2454/93 74. panta 1. punkta pirmajā daļā minētie materiālie apstākļi, saskaņā ar kuru izstrādājumiem, kas deklarēti brīvai apgrozībai Savienībā, ir jābūt tiem pašiem izstrādājumiem, kas eksportēti no tās saņēmējas valsts, kura tiek uzskatīta par to izcelsmes valsti, tādā gadījumā kā aplūkojamais, ja vairāki daļēji palmu kodolu eļļas daudzumi no dažādām vispārējās preferenču sistēmas eksportētājvalstīm, kuras tiek uzskatītas par izcelsmes valstīm, netiek eksportēti fiziski nošķirti un importēti Savienībā, bet eksporta brīdī attiecīgi tiek iepildīti vienā transportkuģa tilpnē un tur sajaukti, turklāt var tikt izslēgts, ka šo izstrādājumu pārvadāšanas laikā līdz to laišanai brīvā apgrozībā transportkuģa tilpnē ir nokļuvuši citi izstrādājumi – it īpaši tādi, uz kuriem neattiecas preferences režīms?"

**Par prejudiciālo jautājumu**

18 Uzdodot savu jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 2454/93 74. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kur ir iesniegti derīgi izcelsmes sertifikāti, preferenciālā izcelsme ar Regulu Nr. 732/2008 ieviestās vispārējās preferenču sistēmas izpratnē palmu kodolu eļļas sūtījumiem var tikt atzīta, lai arī šīs preces ir tikušas sajauktas kuģa tilpnē to pārvadāšanas uz Savienību laikā apstākļos, kuros var tikt izslēgts, ka citi izstrādājumi, it īpaši tādi, kuriem netiek piemērota nekāda preferenču sistēma, būtu tikuši pievienoti šajā tilpnē.

19 Regulas Nr. 2454/93 74. panta 1. punktā ir izvirzīta prasība, pirmkārt, par to, ka izstrādājumiem, kas deklarēti brīvai apgrozībai Savienībā, ir jābūt tiem pašiem izstrādājumiem, kas eksportēti no tās saņēmējas valsts, kura tiek uzskatīta par to izcelsmes valsti, un, otrkārt, tie nedrīkst būt nekādā veidā pārveidoti, pārstrādāti, ar tiem nedrīkst būt veiktas nekādas darbības, izņemot darbības, kas vajadzīgas, lai saglabātu tos labā stāvoklī, kamēr tie nav deklarēti laišanai brīvā apgrozībā.

20 Šajā sakarā ir jānorāda, ka no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka pamatlietā aplūkotie izstrādājumi ir pilnībā savstarpēji aizstājami un tiem ir vienas un tās pašas īpašības. Tādējādi šo izstrādājumu sajaukums, kas iegūts to pārvadāšanas laikā, nemaina to būtību.

21 Turklāt ir skaidrs, ka pamatlietā aplūkotajiem palmu kodolu eļļas maisījumiem katram bija derīgs preferences izcelsmes sertifikāts. Tādēļ uz sūtījumiem attiecas viena un tā pati preferenču sistēma.

22 Turklāt no iesniedzējtiesas izdarītajiem secinājumiem izriet, ka nevar tikt izslēgts, ka ceturtajā transportkuģa tilpnē sajauktās eļļas sūtījumam ar dažādu no aplūkotajām četrām VPS valstīm izcelsmi ir pievienoti citi izstrādājumi, uz kuriem attiecas cita tarifu sistēma.

23 Tāpēc tas, ka izstrādājumi ar īpašībām, kādas ir pamatlietā aplūkotās palmu kodolu eļļas sūtījumiem, kuģa tilpnē to pārvadāšanas laikā uz Savienību ir tikuši sajaukti, pats par sevi nenozīmē, ka šie izstrādājumi nav tie, kas eksportēti no tās saņēmējas valsts, kura tiek uzskatīta par to izcelsmes valsti.

24 Neraugoties uz to – lai noteiktu, vai ir izpildītas Regulas Nr. 2454/93 74. panta 1. punktā noteiktās prasības, ir jāizvērtē, vai to izstrādājumu maisījums, kuriem ir tādas īpašības kā pamatlietā minētās palmu kodolu eļļas sūtījumiem, ir uzskatāmi par pārveidojumu, pārstrādātu izstrādājumu vai tādu, ar kuru ir veiktas kādas darbības šīs tiesību normas izpratnē.

25 Šai sakarā ir jākonstatē, ka, vienkārši izlasot šīs tiesību normas otro teikumu, nevar tikt droši aptverta jēdzienu "pārveidošana", "pārstrāde" un "darbība" nozīme.

26 Ir arī jākonstatē, ka Regulā Nr. 2454/93 nav ietvertas šo jēdzienu definīcijas.

27 Taču ir jāatgādina, ka gadījumā, ja kādas Savienības tiesību normas formulējums nav skaidrs, ir jāņem vērā šīs normas konteksts, kā arī tajā izvirzītie mērķi (spriedums *PPG* un *SNF/ECHA*, C-625/11 P, EU:C:2013:594, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

28 Kā to savu secinājumu 24. un 25. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts – Regulas Nr. 2454/93 74. pants ir iekļauts šīs regulas I daļas IV sadaļas 2. nodaļā, kas attiecas uz preferenciālo izcelsmi. Konkrētāk, šī norma ietilpst minētās nodaļas 1. iedaļas 2. apakšiedaļā, kas attiecas uz "noteiktas izcelsmes produktu" jēdziena definīciju, proti, produktiem, kuru izcelsmes valsts ir kāda VPS valsts.

29 Tāpēc, ņemot vērā šīs tiesību normas formulējumu un kontekstu, ir jāsecina, ka tās mērķis galvenokārt ir līdzēt nodrošināt, lai deklarētie izstrādājumi to laišanai brīvā apgrozībā tik tiešām būtu VPS valstu, nevis trešo valstu izcelsmes produkti.

30 Šajos apstākļos vairāku VPS valstu izcelsmes izstrādājumu sajaukšana, kas nemaina šo izstrādājumu būtību un nerada šaubas par to izcelsmi, nav kvalificējama kā pārveidošana, pārstrāde vai darbība, kas būtu pretrunā tam, ka šie izstrādājumi tiktu atzīti atbilstoši Regulas Nr. 2454/93 74. panta 1. punktā iedibinātajai sistēmai.

31 Tāpat no Regulas Nr. 1063/2010 preambulas 3. un 16. apsvēruma izriet, ka ar šo regulu veiktās vispārējo tarifu preferences sistēmas reformas mērķis ir vienkāršot preferences izcelsmes noteikumus un atbilstošā gadījumā tos mīkstināt, lai uz saņēmēju valstu izcelsmes izstrādājumiem faktiski varētu tikt attiecinātas piešķirtās preferences.

32 It īpaši runājot par Regulas Nr. 2454/93 74. pantu – no Regulas Nr. 1063/2010 preambulas 16. apsvēruma izriet, ka pēdējā minētā mērķis ir Regulā Nr. 2454/93 ieviest jaunāku un elastīgāku noteikumu, ar to aizstājot iepriekšējo noteikumu, kura piemērošanas rezultātā noteikti izstrādājumi ar pienācīgiem pierādījumiem par izcelsmi ir tikuši izslēgti no tarifu preferences sistēmas.

33 Turklāt, kā norādīts Regulas Nr. 732/2008 preambulas 9. apsvērumā, preferenču sistēmas – kā ar šo regulu ieviestās vispārējo tarifa preferenču sistēmas – mērķis ir veicināt ekonomikas turpmāku izaugsmi un pozitīvi ietekmēt vajadzību pēc ilgtspējīgas attīstības.

34 Šajos apstākļos Regulas Nr. 2454/93 74. panta 1. punkts nevar tikt interpretēts tādējādi, ka ar to tiek izslēgta tādu izstrādājumu kā pamatlietā aplūkotie izcelsmes atzīšana tikai tādēļ, ka tie savā starpā ir tikuši sajaukti, lai gan šī sajaukšana nav kavējusi kompetentās iestādes pārliecināties, ka visu eksportēto izstrādājumu izcelsme ir bijusi VPS valstis.

35 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 2454/93 74. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kur ir iesniegti derīgi izcelsmes sertifikāti, preferenciālā izcelsme ar Regulu Nr. 732/2008 ieviestās vispārējās preferenču sistēmas izpratnē var tikt atzīta palmu kodolu eļļas sūtījumiem, lai arī šīs preces ir tikušas sajauktas kuģa tilpnē to pārvadāšanas uz Savienību laikā apstākļos, kuros var tikt izslēgts, ka citi produkti, it īpaši tādi, kuriem netiek piemērota nekāda preferenču sistēma, būtu tikuši pievienoti šajā tilpnē.

## Tiesāšanās izdevumi

36 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

**Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas 2010. gada 18. novembra Regulu (ES) Nr. 1063/2010, 74. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kur ir iesniegti derīgi izcelsmes sertifikāti, preferenciālā izcelsme ar Padomes 2008. gada 22. jūlija Regulu (EK) Nr. 732/2008 par vispārējo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu laikposmā no 2009. gada 1. janvāra līdz 2011. gada 31. decembrim un par grozījumiem Regulās (EK) Nr. 552/97, (EK) Nr. 1933/2006 un Komisijas Regulās (EK) Nr. 1100/2006 un (EK) Nr. 964/2007 ieviestās vispārējās preferenču sistēmas izpratnē var tikt atzīta palmu kodolu eļļas sūtījumiem, lai arī šīs preces ir tikušas sajauktas kuģa tilpnē to pārvadāšanas uz Eiropas Savienību laikā apstākļos, kuros var tikt izslēgts, ka citi produkti, it īpaši tādi, kuriem netiek piemērota nekāda preferenču sistēma, būtu tikuši pievienoti šajā tilpnē.**

[Paraksti]